

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Szendrőlád

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

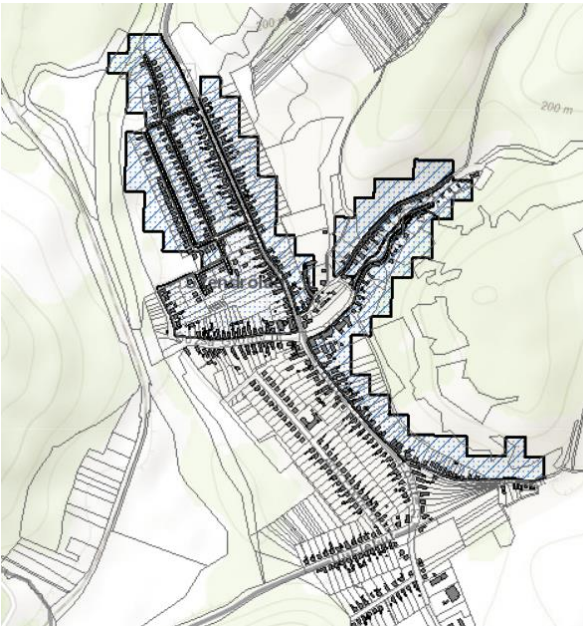
Szendrőlád

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Edelényi járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022. Május

	<p>Terület: 17,7km² Lakónépesség: 2175 fő Jogállás: község Járás: Edelényi Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Szendrőlád	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Edelényi	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	2175	2175
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	111%	
15 év alattiak aránya (2021)	33,4%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	113%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	10%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	104%	
Lakásszám (2011)	440	
Üres lakások száma (2011)	14	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	1223	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	230	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	1223	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	276	
Lakások száma (2019)	431	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	333	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	249	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	422	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	135	
WC nélküli lakások száma (2011)	188	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	3	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,8	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	1172730 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	120%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	3444000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	43	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	19	

Az interjúk 2022.05.23.-án készült az Önkormányzat együttműködésével, valamint a gyermekjóléti szolgálat segítségével.

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

Közúton Miskolctól a 26-os számú főútvonalon északi irányba haladva a Sajószentpéterről elágazó 27-es számú főútvonalon-Edelényen át érhetünk Szendrőladra.

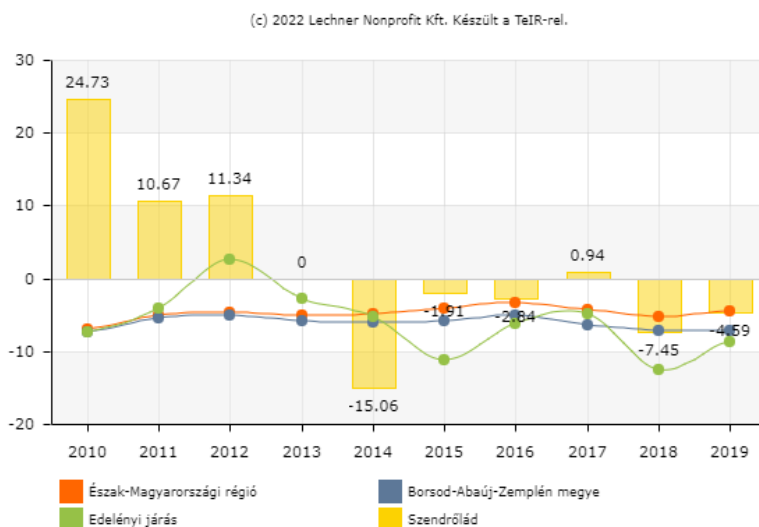
Vasúton a Miskolc-Tornanádaska útvonalon közelíthető meg.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részén, a Bódva folyó bal partján fekszik.

Társadalmi szerkezet

Az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete, ezer lakosra vetítve.

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Az állandó lakónépesség száma az előző 5 éves ciklushoz képest 191 fővel emelkedett, 107 fővel a nők, a férfiak 84 fővel. 2016-ban 2140 fő volt az állandó népesség száma. Korosztálybeli megoszlásnál láthatjuk, hogy a 18-59 éves korosztály több, mint 62%-a az állandó lakosságnak.

A férfiak száma minimálisan eltér a nők számától. Jelentős a különbség 18-59 évesek és a 65 év felettiéknél.

Az 18-59 évesek körében 586 fő férfi és 521 nő, még a 65 év felettiak körében, 48 fő nő, és 99 fő férfi található.

(Forrás-HEP)

Forrás: teir.hu

Szendrőlád -	2015 -	2016 -	2017 -	2018 -	2019 -	2020 -	2021 -
Lakónépesség (dec. 31.) (fő)	2 097	2 110	2 135	2 149	2 181	2 175	
Állandó népesség (dec. 31.) (fő)	2 117	2 140	2 139	2 162	2 199	2 210	2 234
Állandó népesség; férfiak összesen (dec. 31.) (fő)	1 045	1 058	1 059	1 062	1 081	1 087	1 094
Állandó népesség; nők összesen (dec. 31.) (fő)	1 072	1 082	1 080	1 100	1 118	1 123	1 140
Állandó népesség; 18-59 éves férfiak (dec. 31.) (fő)	580	586	592	597	594	617	613
Állandó népesség; 18-59 évesek (dec. 31.) (fő)	1 099	1 107	1 127	1 140	1 158	1 182	1 186
Állandó népességből a 18-59 éves nők aránya (százalék)	24,5	24,4	25	25,1	25,7	25,6	25,7
Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)	19,7	7,6	11,8	13,1	18	7,8	

Néhány aktuális adat a lakosság korosztályi összetételéről az interjún szerzett információk alapján:

A 18év alatti korosztály összesen 870fő.

3 éves korosztály: 167fő

A település általános iskolájába járok gyermekek száma: 325 fő.

A településen élő óvodáskorú gyermekek száma 170fő.

Szolgáltatások:

A településen biztosított a háziorvosi szolgáltatáshoz, iskola-egészségügyi ellátáshoz, védőnői ellátáshoz való hozzáférés, valamint a szakellátás megközelítésé közlekedési és ellátottsági szempontból is. A település háziorvosi és gyermekorvosi ellátását tekintve a Szendrői körzeti orvoshoz tartozik, aki az önkormányzat által biztosított orvosi rendelőben rendel.

Szintén Szendrőladon található gyógyszerár is. A lakosok részére a fogorvosi ellátás is biztosított.

- Szendrői Óvoda: A településen élők 93 %-a cigány nemzetiségű, az óvodába járó gyerekek 100 %-a az. Mindegyikük halmozottan hátrányos helyzetű családból érkezik az intézménybe.
- Szendrői Általános Iskola
- Az egészségügyi közellátást régiós szinten Edelény, Kazincbarcika és Miskolc biztosítja.
- A Kazincbarcikai Tankerületi Központoz tartozó Szendrői Általános Iskola az ország egyik leghátrányosabb helyzetű járásában található.
- Az önkormányzat közművelődési feladatait az általa fenntartott Könyvtár, valamint a közművelődési színteret nyújtó Művelődési Ház fenntartásával és működtetésével látja el.
- A könyvtári szolgáltató hely működtetése a Miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárral kötött külön megállapodás alapján történik.
- Házi segítségnyújtás
- Roma nemzetiségi önkormányzat működik a településen

Térségi munkalehetőségek

A munkaképes lakosság töredéke talál csak helyben munkát magának, nagyobb része pedig a közeli településekre (Edelény, Sajóabony, Sajókeresztúr, Kazincbarcika, Miskolc) jár el dolgozni.

Fokozottan hátrányos település: nagy a munkanélküliség, egyre nagyobb az elszegényedés.

Az önkormányzat jelenleg 350főt foglalkoztat közfoglalkoztatás keretén belül.

A kisgyermekes anyukák számára a közfoglalkoztatás az egyetlen munkalehetőség.

Azok az édesanyák a mobilisebbek, akiknek már nagyobb a gyermekük.

A Munkaügyi Központ szervezésében az alábbi képzések valósultak meg a közelmúltban:

Virágkötő, kőműves, festő, disznóvény kertész.

További foglalkoztatók:

- Joyson Safety Systems Hungary Kft. Miskolc
- Robert Bosch Kft Miskolc
- Egy helyi vállalkozó gyűjti össze a településen élő férfiakat és lakatos munkákat vállalnak el.

A céges buszok lehetővé teszik a bejutást.

Már a toborzócégek helyben valósítják meg a tesztírást, így a bejutás költsége sem terheli az itt élő családokat. Illetve kompetencia képzések is megvalósulnak a sikeres munkához jutás érdekében.

Ezek a lehetőségek más településen élőket is bevonzanak.

A megváltozott munkaképességűként is van lehetősége elhelyezkednie az itt élőknek, egy rehabilitációs program keretein belül az önkormányzatnál.

Az építőiparban való elhelyezkedés itt sem ritka a férfiak esetében.

Egy helyi vállalkozó erdészeti munkára toboroz munkaerőt ezzel biztosítva a megélhetést a családoknak.

Sokan külföldön vállalnak munkát majd családotól ki is költöznek. A célállomás között szerepel Kanada és Anglia.

Önkormányzati fejlesztések

A projekt címe: Bölcsőde kialakítása Szendrőládon a foglalkoztatás és életminőség javítása érdekében

A szerződött támogatás összege: 238.708.414 Forint

A támogatás mértéke 100%

Projekt azonosító száma. TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00006

Pályázat címe: Komplex humán szolgáltatásfejlesztés Edelény térségében

Pályázat azonosítója: EFOP-1.5.3-16-2017-00013

Projekt összköltsége: 249.572.818,-Ft

Támogatás mértéke: 249.572.818,-Ft

Támogatás mértéke: 100%

Projekt címe: Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Szendrőlád Községben az életkörülmények javítása érdekében

Projektazonosító: TOP-4.2.1-16-BO1-2017-00021

Támogatás összege: 57.052.134 Ft

Támogatás mértéke: 100%

Projektmegvalósítás kezdete: 2018.04.01.

Projektmegvalósítás befejezésének határideje: 2020.12.29.

A projekt rövid bemutatása:

A pályázat benyújtásával az önkormányzat a már működő család- és gyermekjóléti szolgáltatását szeretné fejleszteni a lakosság körében felvetődött igények alapján.

Projekt címe: "Szennyvízgyűjtő hálózat és tisztító telep építése Szendrőládon"

ÉMOP-3.2.1/A-09-2010-0008 kódszámú projekthez készült el.

A projekt az Európai Unió támogatásával, a Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A fejlesztés a „2000 LE alatti települések szennyvízkezelése (LHH)” tárgyú felhívás támogatási keretéből részesült támogatásban.

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő;

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közműinfrastruktúra állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészeken vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszthető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások a településen nincs.

A közszolgáltatások, közműszolgáltatások a településen élőknek biztosítva van

A településen kiépített a villany, telefon ivóvíz es a vezetékes gázhálózat, a központosított kommunális hulladékszállítása megoldott.

Ivóvíz bekötéssel ingatlanok 80%-a rendelkezik, ami a kistérségi 72%-os átlaghoz képest jónak, a megyei 86%-os arányhoz képest azonban átlagosnak mondható.

A településen 10-12db közkút van kihelyezve. Ez kb.5-600.000Ft kiadást jelent havonta az önkormányzat számára.

A vízvezeték gerinc bevezetésre került. 2010 előtti időszakban volt a korábbi településvezetésnek egy próbálkozása, hogy minden háztartás kerticsappal rendelkezzen, de ezeket időközben levágták. Nem tudták fizetni az itt élők a szolgáltatással járó költségeket.

A szegregátumokban élő családok esetében jellemző az áramszolgáltatás hiánya.

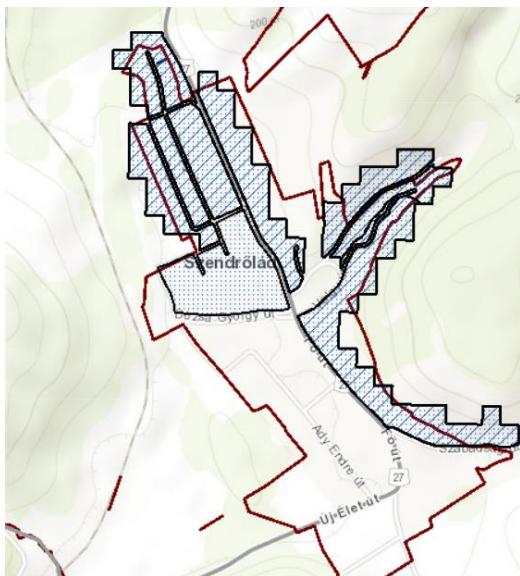
Így az áramlopás nem ritka jelenség a településen.

A roma társadalomban rétegződés figyelhető meg, a roma lakosságból egy középréteg van kialakulóban.

A KSH 3 szegregátumot jelölt ki a településen: Malom utca, Petőfi utca, Ifjúság utca

A szegregátumban nincs gázszolgáltatás.

A szegregátumok elhelyezkedése a településen a Lechner Tudásközpont adatai alapján:

Lakásállomány

Az 5 millióFt-os CSOK felújításra használt hitelt állagmegóvásra fordítják a családok.

A CSOK hatására megnövekedtek az ingatlanárak.

A CSOK előtti időszakban 1 millió Ft-ért is lehetséges volt ingatlant vásárolni a településen, ez most 10 millió Ft-ot jelent.

Természetesen a 10 millió ft-ot érő ingatlanok már összkomfortosak, összetételül szilikát-tégla.

A babaváró hitel népszerű volt az itt élők körében.

A nem romák, többségük nyugdíjas korosztály elköltözött a településről.

A helyi roma fiatalság vásárolta meg a megüresedett ingatlanokat.

Építkezésre nincs lehetőségük, mert nincs üres telek a településen.

Az Önkormányzat 1db krízislakással rendelkezik. Jelenleg kihasználtság alatt van. Egy család lakása lakhatatlanná vált egy kigyulladt vezeték miatt.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- a településen belül a szegregált részek a település nagyobb részét teszik ki;

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

Interjú-Önkormányzat:

EFOP telepprogram megvalósult a településen:

Az EFOP 1.6.2. 2022.05.13.-n lezárult.

Az EFOP 2.4.1. 2022.06.30.-n zárul le.

A KSH 3 szegregátumot jelölt ki a településen.

A projektbe bevontak száma: 127 fő

A program által 8 ingatlan került felújításra, valamint egy új épület kialakítására került sor a Csillagpont számára.

15.000Ft -ot állapítottak meg bérleti díjként. Melynek összegét egy elkülönített számlán gyűjtik, és ebből az összegből fedezik a karbantartási munkálatokat a jövőben.

A bérlakások közművesítése:

Kártyás villanyóra került kialakításra, 2 ingatlan kivételével kártyás gázóra került kialakításra.

Az alábbi képzések valósultak meg a projektidőszak alatt:

Konzorciumi partner a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság.

Családellátó, dajka, szobafestő, zöldterületi kisképzéssel, könnyűszerkezetes építő.

EFOP 2.4.1.:

A polgármester elképzelése eredetileg ikerlakások lettek volna.

A megnövekedett árak miatt, az eszközbeszerzések kimaradtak.

EFOP 1.6.2. által biztosított szolgáltatások:

- prevenció klubfoglalkozások
- szűrővizsgálatok: 60 ember jutott el az edényi szakellátásokra
- nyári táboroztatás valósulhatott meg

A fejezet fő következtetései

Az önkormányzat pozitívan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

A településvezetés kizárólag a Bhim Rao Egyesülettel tudja elképzelni a csatlakozást a FETE programhoz.

Legalább 100 olyan család van az Önkormányzat látókörében, akik számára segítséget jelentene a bérlakásfejlesztés a településen.

A többgenerációs együttélés feloldását segítené a program.

Építkezésre nincs lehetőség a településen, mert nincs üres telek.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

A nyilvántartott álláskeresőket vizsgálva látható, hogy az 59 év feletti korcsoportban vannak legkisebb arányban a regisztrált munkanélküliek.

A legnagyobb arányban szerepelnek a 20 év alattiak és a 20-24 évesek.

Ennek egyik magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többségé még az oktatási rendszerben foglal helyet, vagy sokan elhagyták az iskolákat, vagy végzettség nélkül nem találnak maguknak megfelelő munkahelyet.

A vizsgált időszakban az álláskeresők száma minden korcsoportban csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása alapján minimálisan emelkedett az 55-59 év feletti lakosság munkanélküli száma.

(Forrás-HEP)

Szociális problémák

Sok esetben a gyógyszer kiváltása is nehézséget jelent az itt élő családok számára.

A lakosok 80%-a általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

A problémás családok helyzete a polgármester úr szerint generációkon átívelő.

A település lakosságának 60-70%-a motivált, hogy helyzetükben pozitív változást érjenek el.

Az illegális szemétkerakás Szendrőládon is hatalmas gondot jelent. Nem csak településen belül keletkezik a szemét, hanem más településen élők is idehordják a hulladékot.

A kóbor kutya probléma megoldására önerőből az önkormányzat nem képes.

Havonta 100.000Ft kiadást jelent számukra. A probléma hónapról hónapra újból generálódik.

2021.-ben összesen 28család védelembe vételét rendelték el.

Ez összesen 30 gyermeket jelent.

Alapellátásban 16 család vesz részt.

4 ideiglenes hatályú elhelyezés történt, ebből 4 gyermek nevelőszülőkhöz került.

Az ideiglenes hatályú elhelyezések között már olyan újszülött is volt, akit a kórházból már nem engedtek haza a szülőkhöz.

Ami miatt bekerültek a fent említett családok az ellátórendszerbe:

- testi-lelkibántalmazás
- óvodai-iskolai kötelezettség elmaradása
- iskolai devianciával érintett gyermek
- A lakókörnyezeti higiéniával a legtöbb esetben az Ifjúság u., Malom u. valamint a Petőfi utcában volt gond az ellátásba vett családok esetében.
- A kinti mellékhelyiség elhelyezése nem volt megfelelő, nem rendelkezett ajtóval.

Az ideiglenes hatályú elhelyezések esetében halmozott problémák szerepelnek, egyik okként a szakember az elégtelen lakókörülményeket emelte ki.

Ezekben az esetekben az otthon maradt testvérek védelembe vétel alatt állnak.

Egy család esetében érkezett a jelzés a védőnőtől, ahol a védőoltások elmaradása jelentett problémát.

Azonban az utóbbi időben egyre gyakoribb azon jelzések száma, ahol a gondozatlan terhesség áll fenn. A jelzések többnyire ismétlődve érkeznek ugyanazon családok esetében.

Az óvoda esetében a hiányzások többnyire a fejtevésség kapcsán keletkezik.

Az iskolából olyan jelzés is érkezett, hogy a gyermek haza szökött az intézményből.

Azonban a családok esetében nagy visszatartó erő a családi pótlék szüneteltetése, ami az 50 órát meghaladó hiányzást követően történik.

A településen több család siketnéma gyermeket nevel. Ezen gyermekek nagyrésze Egerben, egy bentlakásos intézményben folytatja tanulmányait. Így a szülők tudnak munkát vállalni.

A fejezet következtetései

Családtípus: 1200 család	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	28 család védelemben vétel alatt álló családok
<u>Minimális öfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	820
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	352

3 A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Közműszolgáltatásba bekapcsolt lakások

Lakások száma (2019)	431
Közüemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	333
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	249
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	422
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	135
WC nélküli lakások száma (2011)	188

A túlszűfolt lakóházak száma magas, bár pontos adatok nincsenek.

Akár a három generációs együttélés is megfigyelhető a településen.

Rendezetlen tulajdonviszonyok mértékéről nincsenek információk.

Szívességi lakáshasználat: valószínűsíthető, hogy az önkormányzat látókörében lévő 100 család egy része, főként a fiatal párok esetében ez egy jellemző lakhatási forma, de pontos számuk nem ismert.

Eladó ingatlanok száma

<https://ingatlanvegrehajtas.hu> oldal alapján 48db árverés alatt álló ingatlan található Szendrőladon.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok: 530db	Lakások száma
életveszélyes házak	1, de nem lakott
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	10
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	370
jobb állapotú házak, amiket érdemes modernizálni	7 ingatlan EFOP telepprogram 142

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Település térségi pozíciója

Közúton Miskolctól a 26-os számú főútvonalon északi irányba haladva a Sajószentpéterről elágazó 27-es számú főútvonalon-Edelényen át érhetünk Szendrőládra.

Vasúton a Miskolc-Tornanádaska útvonalon közelíthető meg.

A közelben vannak dinamikusan fejlődő gazdasággal rendelkező városok: Edelény, Miskolc ahová a jó a közösségi közlekedés.

A település társadalmi összetétele ennek ellenére kedvezőtlen, gettósodó település típusba tartozik.

A településen három szegregátum található, A helyi becslés szerint a településen élő roma lakosság aránya 93%.

Önkormányzat hozzáállása a bérlakásfejlesztési programhoz:

A településvezetés kizárólag a Bhim Rao Egyesülettel tudja elképzelni a csatlakozást a FETE programhoz.

A szegregátumban nincs gázszolgáltatás. Az áramlopás nem ritka jelenség a településen.

Ivóvíz bekötéssel ingatlanok 80%-a rendelkezik, ami a kistérségi 72%-os átlaghoz képest jónak, a megyei 86%-os arányhoz képest azonban átlagosnak mondható.

A településen 10-12db közkút van kihelyezve.

A településen a lakóházak túlnyomórészt a családok saját tulajdonában vannak.

A szegregátumban azonban jellemző, hogy több generáció él egy lakóházban, ami egyben azt is jelenti, hogy a tulajdonos család mellett a többi család szívességi lakáshasználó, ami számukra bizonytalan lakhatási helyzetet jelent. Az utóbbi elsősorban a fiatal családokat érint.

A túlszűfolt lakóházak:

A helyi szakemberek véleménye szerint elsősorban a szívességi lakáshasználó fiatal gyerekes családok körében van igény a költözésre.

Az eladósodottság mértéke a célcsoport családjainak körében:

A Lechner Tudásközpont adatbázisa alapján az alábbi szolgáltatók irányába generálódtak tartozások a településen: MVM ÉMÁSZ Áramhálózati Kft., Magyar Telekom Távközlési Nyrt., APEH Észak-Magyarországi Regionális Igazgatóság

Eladó ingatlanok száma

<https://ingatlanvegrehajtás.hu> oldalán 48db árverés alatt álló ingatlan található Szendrőládon.

Műszaki koordinátortól származó értékelés: Szendrőlád, Szabadság u. 32.

Szerkezet: vélhetően beton alapozás, beton lábazat, szilikátblokk felmenő falazat, jó állapotú fafödém, elfogadható állapotú tetőszerkezet, javítandó cserépfedés, hagyományos nyílászárók. Kerítés nincs, az udvar gazos, rendberakás után hasznosítható. Burkolatok, fajanszok, villamos hálózat, gépészet cserélendők. Szerkezetileg jó állapotú, repedéseket nem láttam, földem nincs lehajolva. BÉRLAKÁSNAK ALKALMAS!

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális önfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	0	0	0	0	1, de nem lakott
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	28			28	10
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)		370		370	370
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni			149	149	7 EFOP-os ingatlan 142 Összesen:149
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	28	370	149	547	
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	28	820	352		1200 család 530db ingatlan

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és priorizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutató nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** első lépésként a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Pénzügyi tudatosságot fejlesztő képzések-tréningek** a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra fókuszálva.
- **A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének növelése:** potenciális munkalehetőségek, vállalkozási területek, helyben való biztosítása. A felsoroltak a településen regisztrált munkanélküliek foglalkoztatáshoz való hozzáférésének esélyét segítheti.
Valamint a kisgyermekes édesanyák számára családbarát munkahely kialakítása.
- **Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen:** képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés elősegítése.
-
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni.
- **Lakhatási programok:** a **közműszolgáltatásokba** való be-, visszakapcsolás támogatása elsősorban a víz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetés villanyóra felszerelése.

Bérlakásfejlesztés tekintetében:

- **Krízislakások kialakítása:** szükséges a településen néhány olyan krízislakás kialakítása, ahová az életveszélyes lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek.

Az Önkormányzat 1db krízislakással rendelkezik. Jelenleg kihasználtság alatt van. Egy család lakása lakhatatlanná vált egy kigyulladt vezeték miatt.

- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a szülők rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek.
- A FETE / RRF bérlakásfejlesztés programjának keretén belül lehetőség van arra, hogy családok mobilizálása a településen kívüli másik, jobb pozíciójú, a munkaerőpiaccal vagy munkaerőpiachoz lényegesen közelebb elhelyezkedő településre (növekedési centrum) történjen. Ennek a beavatkozásnak a célcsoportja elsősorban azok a családok képezik, akik képesek élni a jobb munkalehetőségekkel. **Az itt élők ragaszkodnak a településhez, nem szívesen költöznének el.**

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérlakásprogramra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	jó a közösségi közlekedés
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	önkormányzat a fő foglalkoztató
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	nincs üres építési telek az eladó ingatlanokat helyben felvásárolják
közműinfrastruktúra	a szegregátumban nincs kiépítve a
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	többnyire rendezett
uzsora	jelen van
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	elérhető, erősen szegregált
szegregátumok relatív mérete a településen	gettósodó település

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	nem ismert
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	nem ismert
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Edelény, Miskolc
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala(alacsony, magas)	magas

**A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:
Bérlakásfejlesztések:**

A potenciális célcsoporti körből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönzöttek és együttműködőek, illetve van esély arra, hogy azzá tehetőek, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális:

- településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 4 család, ami egyben **4 bérlakás létrehozását jelenti a településen**

Indoklás:

Az előzetes felméréseket, valamint interjúkat összevetve, a térségben dolgozó valamennyi szakember véleményére alapozva született a döntés.

EFOP telepprogram megvalósult a településen, melynek keretein belül 8 bérlakás került kialakításra.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlszűfolt lakásból szétköltöző család költözik be		4		
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				4

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.

Bhim Rao:

A Bhim Rao Egyesület közhasznú társadalmi szervezet.

Alapvető céljuk a hátrányos helyzetű cigány és nem cigány fiatalok általános iskolából középiskolába, illetve középiskolából a felsőoktatásba való bejutásának és sikeres helytállásának elősegítése. Az ezekhez kapcsolódó műveltségfejlesztő és szociális munka szintén támogatja e fő cél megvalósítását.

Projektjeik:

Tanoda hálózat, Itscool, Ringató Biztos Kezdet Gyerekház, Biztos Kezdet Gyerekház Infra

Az interjún a polgármester jelezte fenntartásait a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal szemben.

A környező településekről a településvezetés rossz tapasztalatokról számolt be számára.